

спеціальностей : сб. науч. тр. / под ред. С. С. Ермакова. – Х., 2002. – № 7. – С. 40-50.

4. Мороз О. О. Спортивно-оздоровча аеробіка і шейпінг: метод. вказівки / О. О. Мороз, Л. В. Чорно- коза. – Чернівці : Рута, 2000. – 31 с.

5. Романенко В. А. Диагностика двигательных способностей / В. А. Романенко. – Донецк : ДонНУ, 2005. – 290 с.

6. Сергієнко Л. П. Комплексне тестування рухових здібностей людини / Л. П. Сергієнко. – Миколаїв : УДМТУ, 2001. – 360 с.

## ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Алла Гета, к.фіз.вих., доцент,  
Андріан Остапов, старший викладач

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»  
Полтава, Україна*

**Анотація.** Для вільної орієнтації в інформаційних потоках сучасний фахівець повинен вміти отримувати, обробляти та використовувати інформацію за допомогою комп'ютерів, телекомунікаційних та інших засобів інформаційних технологій. Це повною мірою стосується фахівців з фізичної культури та спорту. Питання оволодіння сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями, їх використання стає одним із основних компонентів професійної підготовки будь-якого спеціаліста, у тому числі й спеціаліста в галузі фізичної культури та спорту.

**Ключові слова:** інформаційне середовище, освітня діяльність, інформаційна технологія, спорт, фізична культура.

**Вступ.** Інформатизація суспільства, глобальні зміни, що відбуваються у світі, ставлять перед системою освіти в цілому та фізкультурній освіті зокрема нові завдання, пов'язані з підготовкою майбутніх поколінь, з урахуванням специфіки та умов життєдіяльності в інформаційному суспільстві, широким впровадженням засобів сучасних інформаційних і комунікаційних технологій у систему підготовки фахівців, ефективної самоосвіти, підвищення якості навчального процесу [3].

Розробка методичних положень, орієнтованих на реалізацію в навчальному процесі педагогічних технологій, що базуються на засобах інформаційно-комунікаційних технологій у кожній конкретній предметній області, включаючи і сферу фізичної культури та спорту, є однією з актуальних проблем сучасної науки. Однак слід зазначити, що в системі підготовки фахівців з фізичної культури і спорту поки що недостатньо розроблені конкретні програми, що відображають особливості використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. Таке положення пов'язане зі складністю специфічних для фізичної культури та спорту проблем при розробці

прикладних програм, відсутністю науково-методичних основ використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, спрямованих на вдосконалення підготовки фахівців у цій галузі, тому підготовка програм, адаптованих до запитів та з урахуванням особливостей професійної діяльності фахівців з фізичної культури та спорту представляє актуальну проблему.

**Мета та завдання дослідження.** Проаналізувати особливості використання інформаційних технологій у галузі фізичної культури та спорту.

**Матеріал і методи дослідження.** У процесі дослідження нами були використані методи теоретичного аналізу та узагальнення науково-методичної літератури, інтернет-ресурсів з окресленої проблеми.

**Результати дослідження та їх обговорення.** Підвищення рівня якості фізкультурної освіти вимагає створення нових засобів навчання на основі використання сучасних інформаційних технологій. Незважаючи на те, що останніми роками з'являється значний інтерес до розробки та використання комп'ютерних програм у навчально-тренувальному процесі, питання їх розробки та впровадження залишаються дуже проблематичними. Це пов'язано, з одного боку, зі станом розвитку інформаційних та комунікаційних технологій, з іншого – з приведенням системи освіти, у тому числі й галузі фізичної культури і спорту, у відповідність до потреб часу і науково-технічного прогресу.

Вченими [1, 2] виявлено основні тенденції використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності фахівців з фізичної культури та спорту. До них відносяться:

- створення та використання програм контролю та самоконтролю знань з різних спортивно-педагогічних дисциплін;
- навчальні мультимедійні системи;
- створення та використання баз даних;
- моделювання комп'ютерних змагань, тактичних дій і педагогічного процесу;
- використання інформаційних технологій для обслуговування змагань;
- використання інформаційних технологій в організації та проведенні наукових досліджень;
- автоматизовані методи психодіагностики;
- автоматизовані методи спортивно-педагогічної діяльності;
- автоматизовані методи функціональної діагностики;
- організація дистанційного навчання і т.д.

Процес впровадження інформаційних технологій у навчальний процес у галузі фізкультурної освіти розпочався порівняно недавно і нині є не завершеним. Це зумовлено, по-перше, недостатньою матеріально-технічною базою деяких ЗВО; по-друге, постійним оновленням програмно-технічного забезпечення; по-третє, недостатньою комп'ютерною грамотністю викладачів і студентів. Комп'ютер не стане інструментом у діяльності майбутніх фахівців доти, доки викладачі фізкультурних вишів та факультетів фізичної культури не досконало ним володітимуть, тому вміння використовувати комп'ютер та інші

гаджети при навчанні та професійній діяльності фахівців з фізичної культури та спорту стає однією з необхідних якостей викладача [4].

Також актуальною залишається і проблема вибору оптимального програмно-методичного забезпечення та сама можливість використання інформаційно-комунікативних технологій у різних сферах фізичної культури та спорту. При вирішенні цього питання слід враховувати найперспективніші напрями використання інформаційних технологій у системі фізкультурної освіти.

В даний час у навчальному процесі з фізичної культури та спорту вже використовуються комп'ютерні програми, автоматизовані діагностичні системи, застосування яких дозволяє отримати високу ефективність професійно-орієнтованого навчання студентів закладів вищої освіти на основі використання засобів сучасних інформаційних технологій, також розроблені та використовуються в навчальному процесі комп'ютерні програми контролю самостійної роботи студентів, що дозволяє, насамперед, індивідуалізувати контроль самостійної навчальної діяльності за будь-якої кількості студентів [5].

Застосування комп'ютерного контролю дозволило:

- Індивідуалізувати контроль самостійної навчальної діяльності за будь-якої кількості студентів.
- Забезпечити активну самопідготовку студентів до занять та її ефективний автоматизований контроль.
- Створити для кожного студента посильний темп опрацювання матеріалу, що самостійно вивчається, при постійному контролі ступеня його розуміння та засвоєння.
- Автоматизувати реєстрацію результатів контролю за підготовленістю кожного студента протягом усього періоду навчання.
- Оперативно отримувати повну інформацію про стан академічної активності кожного студента.

Комп'ютерні технології в галузі фізичної культури та спорту дозволяють покращити якість навчально-тренувального процесу і цим вирішити наступні завдання:

- створити журнал групи з вихідними даними для кожного, хто займається, на основі оцінки стану їхнього здоров'я та фізичної підготовленості;
- простежити динаміку стану здоров'я, виходячи з поточних даних, що вносяться до картотеки, як мінімум, один раз на семестр;
- підібрати для кожного, хто займається, індивідуальну програму, розраховану на весь курс навчання, або індивідуальні коригувальні програми;
- розробити індивідуальні програми щодо дотримання режимів навчання, відпочинку, самостійного тренування, харчування;
- проводити оперативний медичний контроль та контроль психоемоційного стану студентів, які займаються за спеціальними програмами;
- вести оперативний контроль відвідуваності та успішності студентів як індивідуально, так і групи в цілому;

- здійснювати перевірку рівня теоретичних знань за спеціальними комп'ютерними тестами;
- створювати інтернет-сайти спортивних кафедр для обміну науково-практичною інформацією та прогресивними розробками.

**Висновки.** В контексті нашого дослідження розробка проблеми інформаційно-комп'ютерного забезпечення підготовки студентів у галузі фізичної культури та спорту вестиметься в рамках двох напрямів інформатизації освіти: підвищення ефективності педагогічної діяльності та вдосконалення освітньо-педагогічного управління процесом підготовки студентів. Життя сучасного студента все частіше і частіше піддається впливу з боку ІТ-технологій. Як результат використання цих технологій у фізичній культурі і спорті несе у собі безліч плюсів, а саме: швидкість, надійність, можливість оптимізувати накопичені знання, можливість підібрати ефективну програму, розраховану на конкретного користувача.

#### **Список використаної літератури.**

1. Ахметов Р. Ф., Кутек Т. Б. Сучасні тенденції використання інформаційних технологій у технічній підготовці спортсменів / Вісник Черніг. держ. пед. ун-ту. 2011. № 86. С. 15–18.
2. Гета А. В. Інновації у фізичній культурі / IX International Scientific and Practical Conference «Modern science: theoretical and practical view». (January 09–10, 2024. Madrid, Spain). Р. 34–40.
3. Каллаур Л. В. Застосування інформаційних технологій у фізичному вихованні школярів та студентів / Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту: збірник наукових праць. Х.: ХДАФК, 2018. Випуск 2. С. 43–48. Режим доступу: <http://journals.uran.ua/itfcs/article/view/132491>
4. Молчанюк В. А. Напрямки використання сучасних комп'ютерних технологій у фізичній культурі і спорті / Інформаційні технології в освітньому процесі / Матер. наук.-практ. Інтернет-конф. Чернігів: Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського, 14–20 грудня 2020 р. Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/112IQ7DJ4SBtkEkjYUW2ntTP6UoZibgAd/view>.
5. Юхно Ю. О., Хмельницька І. В. Основні напрями використання сучасних інформаційних технологій у фізичній культурі та спорті / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), 2016. № 10 (80). С. 148–152.